

Vi tänker större om Härnösand!

Miljöpartiet sätter klimat, natur och rättvisa i centrum i all politik – och ser omställningen som en möjlighet till fler jobb, renare städer och ett bättre samhälle. Vi i Miljöpartiet de gröna vill att Härnösand ska vara en plats där alla kan leva goda liv – idag och i framtiden. Vår vision är ett hållbart och tryggt Härnösand där människor trivs och känner framtidstro, och där varje medborgare har tillgång till en jämlik och jämställd välfärd av god kvalitet.

När världen förändras krävs det att vi tänker större. Klimatförändringar, militär upprustning och hot mot demokratin skapar oro i världen och det påverkar även oss i Härnösand. Vi vill möta dessa utmaningar med en politik som bygger på tre solidariteter:

- Solidaritet med djur, natur och det ekologiska systemet
- Solidaritet med kommande generationer
- Solidaritet med världens alla människor

För oss i Miljöpartiet är miljömässig och social hållbarhet centrala för Härnösands välstånd och utveckling. Det handlar om förskolor, skolor och omsorg av god kvalitet. Det handlar om trygga gator och torg, om smarta och hållbara trafiklösningar och om ett levande centrum som tar vara på vårt havsnära läge. Det handlar om att kommunen ska gå före i att vara miljömedveten och klimatsmart – både i vardagen och när vi utvecklar framtidens Härnösand. Och det handlar sist men inte minst om att alla Härnösandsbor ska känna tillhörighet och ha möjlighet att delta och bidra i samhällsgemenskapen på schyssta villkor, oavsett bakgrund, kön eller funktionsvariation.

Vi ser många områden där vi vill göra satsningar och utveckla Härnösand. Samtidigt behöver tuffa prioriteringar göras för att utvalda satsningar ska vara realistiska och långsiktigt hållbara. Men att tänka större innebär också att se vilka möjligheter som öppnas när politiken förändras. Miljöpartiet vill på nationell nivå satsa mer på skola och omsorg genom att ge mer resurser till kommuner och regioner. Med ett starkare grönt inflytande nationellt får Härnösand bättre möjligheter att förverkliga de investeringar som gör skillnad i människors vardag.

När vi tillsammans tänker större om vår kommun gör vi Härnösand attraktivare, modigare och mer framtidsinriktat – en plats där fler vill bo och leva, nu och i framtiden.

1. Klimat och miljö

Vi vill att Härnösand ska vara en modig miljökommun; en stigfinnare och en vägvisare som kan vara en förebild för så väl andra kommuner, som för medborgare och vårt lokala näringsliv.

Med det menar vi att vi både ska bidra till den globala omställningen och vara ett föredöme i hur vi tar hand om vår egen natur och våra ekosystem.

För oss är det självklart att miljöarbetet går hand i hand med arbetet med att bygga en god välfärd, en god folkhälsa och goda livsmiljöer för våra medborgare.

Vi har gjort mycket, men vi kan göra mer!

Vi vill:

- Fortsätta prioritera billig kollektivtrafik samtidigt som vi förbättrar utbudet och gör fler turer, framförallt på landsbygden. 200-kronorskortet ska vara kvar och det ska vara fortsatt gratis för ungdomar.

- Klimatanpassa infrastruktur som vägar, avlopp och vattendrag för att minska riskerna för förstörelse vid skyfall och andra klimatrelaterade katastrofer.
- Föregå med gott exempel när det gäller hållbara transporter i vår egen verksamhet.
- Skydda mer natur, bilda fler reservat och främja tätortsnära natur. Vi vill, genom strategiska markinköp, värna strandskydd, allemansrätten och naturvärden.
- Säkerställa tillgång på livsmedel och dricksvatten till kommunens verksamheter.
- Servera hållbar, god och näringsriktig mat i skola och omsorg. Vi fortsätter följa WWF:s rekommendationer för "One planet plate" och livsmedelsverkets riktlinjer. Samtidigt ska vi ge elever och brukare större möjligheter att påverka menyerna och personalens fortbildning och möjligheter till inspiration när det gäller hållbar matlagning.
- Öka självförsörjning och lokal produktion genom att exempelvis ha el-oberoende förvaring av livsmedel i beredskap och förverkliga planerna på kommunala kor.
- Minska sårbarheten genom att fritidsodlare kan ingå i beredskapsplaneringen.
- Ha höga miljöambitioner när kommunen renoverar, bygger om och bygger nytt i egen regi.
- Minimera byggprocessens miljöpåverkan i våra egna investeringsprojekt: använda svenskt trä och återvunnet material, prioritera hög energieffektivitet och ta hänsyn till hela livscykeln, från planering till förvaltning.
- Förenkla för odlare och andra matproducenter att sälja sina produkter till kommunen. Vi vill bland annat starta ett tvätteri för att förenkla för små producenter som inte har anläggningar för att tvätta sina egna grönsaker
- Bidra till elektrifieringen genom att fortsätta utveckla laddningsinfrastrukturen i Härnösand så att det är enkelt att ladda sin elbil när man bor i eller besöker Härnösand.
- Fortsätta bidra till utvecklingen av hållbara och billigare energislag och drivmedel. HEMAB bör exempelvis fortsätta sin satsning på flytande biogas och etablera en anläggning solenergilagring, för att det ska bli mer hållbart, men även billigare, för kunderna.
- Utveckla arbetet med hållbar, cirkulär upphandling med fokus på funktionsbehov snarare än produkt. Det sparar resurser samtidigt som företag med mer miljömässigt hållbara produkter och tjänster gynnas.
- Tillsammans med lokala entreprenörer kartlägga kommunens restflöden för att bättre kunna ta tillvara resurser som kan vidareförädlas.
- Skynda på energieffektiviseringen i kommunalägda bolag.
- Undersöka symbiotiska lösningar tillsammans med näringslivet.
- Utforska kommunens egna möjligheter till fosforinsamling från avlopp samt biokol i värmekraftverket.

2. Jämställdhet och jämlikhet

Vi är ett feministiskt parti som strävar efter att alla oavsett kön ska ha lika rättigheter. Vi är också ett antirasistiskt parti som står upp för allas lika rättigheter, oavsett hudfärg, etnicitet eller bakgrund. Respekt för mångfald, jämställdhet och jämlikhet är en förutsättning för ett fritt och rättvist Härnösand där alla kan trivas och känna att de kan växa.

Vi vill:

- Satsa på ett strategiskt arbete med mot våld i nära relationer; nollvisionen ska bli verklighet!
- Ge kvinno- och tjejjouren en fortsatt långsiktig finansiering som ger dem bra förutsättningar att fortsätta sitt viktiga arbete.
- Att kommunen ska vara ett föredöme och prioritera lika löner, lika arbetsvillkor, minskade sjuktal bland sina anställda.
- Stärka möjligheter för utlandsfödda att få möjlighet till utbildning och jobb.

- Skapa mötesplatser där fler möts över kultur- och nationsgränser.
- Fortsätta arbetet med kommunens egen jämställdhetsstrategi - #Wedo!
- Kommunens lokaler, busshållplatser och offentliga miljöer ska vara tillgängliga för alla, oavsett funktionsvariation.
- Medarbetare och politiker ska vara utbildade i funktionsperspektivet för att förebygga och motverka diskriminering.
- Fortsätta arbetet med en jämställdhetsstrategi i hela kommunorganisationen.

3. Skola och utbildning

Utbildning och bildning är nycklar till frihet, jämlikhet och ett hållbart demokratiskt samhälle där alla får möjlighet att bidra. Personalen i Härnösands skolor behöver få bättre förutsättningar och stöd för att kunna ge alla barn en chans att växa, utveckla sina förmågor och väcka lusten till lärande.

Även för vuxna ska det finnas möjlighet till vidareutbildning av hög kvalitet, både i form av komvux, eftergymnasial utbildning och studieförbund. Genom att samarbeta med våra lokala företag ser vi till att utbildningarna som erbjuds i Härnösand knyter an till näringslivets behov så att de som utbildar sig här också kan stanna kvar här och arbeta efteråt.

Genom att ge alla chansen till en god utbildning har vi också möjlighet att öka Härnösands attraktivitet så att fler familjer vill bo här.

Vi vill:

- Öka antalet vuxna i skolan; elevassistenter och lärarassistenter ska avlasta lärare så att de kan fokusera på undervisning.
- Hålla nere antalet barn i barngrupperna inom förskolan så att vi ligger under genomsnittet för svenska kommuner.
- Säkerställa en jämställd skola där alla, oavsett kön, har lika förutsättningar till goda skolresultat och en trygg och rolig skoltid.
- Satsa mer på elevhälsan för att hjälpa barn och unga med psykisk ohälsa. Resurser till elevhälsan ska prioriteras. Normen ska vara max 300 elever per kurator och max 500 elever per skolpsykolog.
- Prioritera programutbudet på gymnasiet med utgångspunkt från dagens arbetsmarknad och Härnösands tradition som bildnings- och kulturstad.
- Ge alla elever i grundskolan möjlighet att äta en bra och mättande frukost innan skoldagen och ett mellanmål på eftermiddagen.
- Säkerställa att barn på landsbygden har möjlighet att gå i en bra skola eller förskola utan att behöva resa orimligt långt från hemmet. En landsbygdsskola med färre elever ska kunna erbjuda en likvärdig utbildning som andra skolor, men ska också ges möjlighet att forma sin verksamhet efter sina unika förutsättningar.
- Ge alla barn möjlighet att gå på fritids. Även barn som har föräldrar som är arbetssökande eller föräldralösa ska erbjudas fritidsplats. Fritids ska vara gratis för barn upp till 9 år.
- Se till att alla skolor och förskolor har bra skolgårdar med gröna miljöer, skuggade lektytor och förutsättningar för fysisk aktivitet och lek.

- Prioritera trygga och inspirerande lärmiljöer, såväl inomhus som utomhus.
- Bidra till att våra medborgare har tillgång till högre utbildning av god kvalitet på folkhögskola, yrkeshögskola, och vuxenutbildning.
- Stödja resursskolor så de har rätt förutsättningar att hjälpa elever med särskilda behov.
- Stärka elevhälsan för att kunna hjälpa hemmasittare att återgå till skolan.
- Fortsätta samarbetet mellan skolan och Technichus.
- Samarbeta med civilsamhället för stöttning och aktiviteter för elever.
- Säkerställa att alla barn i Härnösands skolor får möjlighet att lära sig ordentligt om miljö och hållbar utveckling. Tydliga mål och prioriteringar behöver utvecklas och följas upp kontinuerligt kopplat till planering och genomförande.
- Vidareutveckla kommunens YH-utbildningar med koppling till miljö, energi, hållbarhet och cirkularitet. (För att kunna reparera och återbruka behövs fler reparatörer!)
- Skolan ska rusta både lärare och elever för en vardag där AI blir allt vanligare. Både lärare och elever ska, utifrån sina behov och förutsättningar, kunna nyttja möjligheterna med AI men också förstå dess risker.

4. Omsorg

Miljöpartiet vill att vård och omsorg ska bidra till hälsa, inte bara behandla och omhänderta vid sjukdom. Ett hållbart samhälle bygger på förebyggande hälsosatsningar och tillgång till vård efter behov - inte efter plånbok.

Kommunens omsorg på boenden och genom hemtjänst ska kännetecknas av livskvalitet, trygghet och kontinuitet. Personaltätheten ska vara tillräcklig för att tillgodose både fysiska och emotionella behov, med mer tid för det mänskliga mötet.

Vi vill:

- Förbättra arbetsvillkoren och arbetsmiljön för vård- och omsorgspersonalen så att de får de bästa förutsättningarna att orka med sitt jobb långsiktigt.
- Korta ner heltidstjänsterna till 35-timmars arbetsvecka. Detta är ett första steg vi tar under kommande mandatperiod; långsiktigt ska målet vara inställt på 30-timmarsveckor.
- Fortsätta satsningen på friskvård och tidiga insatser för äldre, med målet att Härnösandsborna ska må bra och klara sig själva högre upp i åldrarna.
- Ta hand om våra svagaste. Ingen ska behöva gå hungrig i Härnösand, alla barn ska ha bra kläder och ha möjlighet att delta i fritidsaktiviteter. Ideella insatser som kyrkans matutlämning ska stöttas.
- Ge fältarbetarna möjlighet att jobba ännu närmare ungdomar i riskzonen för brott och utanförskap.
- Möjliggöra fler individanpassade boendelösningar såsom generationsboenden och kooperativa alternativ – där gemenskap och hållbarhet förenas.

5. Kultur

Kulturen och konsten är fundamentala för oss människor. Härnösands dynamiska kulturliv med många olika aktörer gör att människor trivs i vår stad och bidrar till fler besökare. Vi i Miljöpartiet ser därmed

kultursatsningar som en investering i tillväxt och utveckling!

En grön kulturpolitik slår vakt om såväl samtidskonsten som kulturarvet och vill stärka kulturens plats i kommunen. Med kulturen växer vi som människor och med kulturen växer Härnösand.

Vi vill:

- Fortsätta satsa på avgiftsfri kulturskola så att alla barn får möjlighet att spela ett instrument, spela teater, rita och måla eller ägna sig åt andra skapande verksamheter.
- Förverkliga planerna på en black box-scen för att ge teatern, dansen, musiken och annan scenkonst bättre möjligheter att repetera och ge framträdanden och spelningar i Härnösand.
- Satsa mer på offentlig konst på gator och torg. Information om offentlig konst och kulturarv ska finnas lättillgängligt, både fysiskt och digitalt.
- Inrätta kulturljudzoner som tillåter högre ljudvolym i vissa delar av centrum, vid exempelvis konserter.
- Erbjud konstnärsresidens; en fristad för konstnärer och författare som lever i diktaturer.
- Stötta vår kollektiva konstnärsverkstad så att den kan utvecklas.
- Utveckla våra kulturmiljöer, exempelvis på Murberget, vid Västanåfallet och i den äldre stadskärnan.

6. Fritid

Idrottsrörelsen och föreningslivet är en djupt rotad folkrörelse som stärker folkhälsan i alla åldrar, bidrar till gemenskap och motverkar segregation. Lokala idrottsföreningar och kulturföreningar är avgörande för att barn och unga ska kunna ha en aktiv och meningsfull fritid. I en tid då många unga är för stillasittande och allt fler lider av psykisk ohälsa bidrar föreningslivet till att stärka folkhälsan och till meningsfulla sammanhang där unga får möta trygga vuxna utanför familjen och skolan.

Vi vill:

- Underlätta för kommunens föreningar att bedriva sin verksamhet genom att matcha föreningars behov med tillgängliga volontärer, genom exempelvis volontärbyrå.
- Etablera Föreningarnas hus på sambiblioteket med möjlighet att boka möteslokaler och att utnyttja exempelvis skrivare, kopiator m.m. Föreningarna ska även vid ett par tillfällen per år kunna boka ytor på Sambiblioteket gratis för exempelvis föreläsningar.
- Anlägga fler ytor för spontanidrott - både inomhus och utomhus - för att få fler Härnösandsbor i rörelse.
- Fortsätta utveckla idrottsfritids och fritidsgårdens verksamhet så att vi kan erbjuda en meningsfull fritid även för de barn som inte är aktiva i föreningslivet. Dessa verksamheter ska också hjälpa barn att komma i kontakt med föreningslivet.
- Kroka arm med föreningslivet för att bygga fler hallar och samlingsplatser som motsvarar idrottsrörelsens och kulturens behov.
- Öka föreningsbidrag och sänka hyror för att ge föreningslivet bättre möjligheter att hålla nere kostnader och sänka krav på sina medlemmar när det gäller t.ex. försäljning.

- Fortsätta utveckla fritidsbanken så att alla har möjlighet att utöva den idrott eller friluftaktivitet de är intresserade av.
- Utveckla skidspår, vandringsleder och skoterleder runt om i kommunen.
- Stötta våra epa-ungdomar genom fortsatt finansiering av Young Wheels.
- Satsa på mer och bättre belysning i lekparken och i skateparken så att de kan nyttjas en större del av dygnet även sen höst och tidig vår.
- Öppna upp våra hallar för allmänheten på bestämda tider och möjliggöra spontanidrott inomhus.
- Engagera och bjuda in civilsamhället för att utforma kreativa och roliga lekplatser i kommunen.
- Erbjud ett kommunalt fritidskort för ungdomar från 13 år som vill idrotta utanför föreningsidrotten.

7. Samhälle och bostäder

Miljöpartiet vill bygga ett Härnösand som håller – för både människor och klimat. Vi vill se en levande stadskärna och landsbygder där människor möts, mår bra och kan förflytta sig hållbart.

Samhällsplaneringen ska utgå från människors behov i vardagen, samtidigt som den ska främja gemenskap, motverka segregation och lägga grunden för ett gott liv för framtida generationer. Genom

hälsofrämjande samhällsplanering vill vi även skapa förutsättningar för förbättrad fysisk och psykisk hälsa genom att planera utemiljöer, arbetsplatser, skolor och förskolor som uppmuntrar till aktivitet, samt transportstråk som uppmuntrar till rörelse.

Vi vill:

- Förverkliga planprogram Skeppsbron med promenadvägar, parkområde med lekytor och möjlighet till uteserveringar längs vattnet från Kanaludden till Sälsten.
- Utveckla Kronholmen till en mysig och levande stadsdel med attraktiva bostäder. Kronholmen är ett utpekat riksintresse och här finns stora möjligheter att komplettera med anpassad bebyggelse på rivningstomter och uppmuntra renovering av öde, äldre bebyggelse.
- Fortsätta bygga gång- och cykelvägar så att vi får ett sammankopplat nät i tätorten där det är trafiksäkert och lätt för alla att ta sig fram.
- Driva på Trafikverket så att de bygger cykelvägar som knyter samman Brunne, Älandsbro och Häggdånger med centrala Härnösand.
- Bygga om ett parkeringshus i centrum för att få en samlad parkeringsplats som är lätt att hitta. Det här minskar trafiken eftersom många åker runt och letar platser idag när parkeringarna är spridda i centrum. Med en större, samlad parkeringsplats frigörs attraktiva ytor som kan nyttjas för andra ändamål.
- Möjliggöra för bygg- och bogemenskaper där det finns möjlighet samvaro och gemenskap mellan dem som bor i huset.
- Bygga hyresbostäder i form av småhus på Kronholmen eller Nickebostrand.
- Satsa på fler områden för kolonilotter och stadsnära odling.

- Planera för blandad bebyggelse i nya bostadsområden - så att småhus, radhus och låga flerbostadshus får plats i samma område, och bidrar till livliga och socialt hållbara bostadsområden.
- Ge stöd till privatpersoner och småföretagare som vill bygga hållbart men behöver råd på vägen.
- Satsa på ekologiska avloppslösningar i allmännyttan för att återvinna fosfor från avloppsvatten.

8. Arbete och Näringsliv

Omställningen till ett hållbart samhälle är vår tids stora utmaning. Tillsammans måste vi tänka över förändringar i hur vi bor, lever och konsumerar. Samtidigt medför omställningen nya möjligheter - nya sätt att producera energi och produkter genererar nya arbetstillfällen där reparationer, återbruk och cirkulärt tänkande blir affärsidéer för småskalig företagsamhet.

Miljöpartiet vill att det ska finnas goda arbetsmöjligheter i kommunen och att kommunen ska växa. Vi vill därför satsa på att förverkliga kommunens tillväxtstrategi genom att vara en attraktiv, nytänkande företagskommun som satsar på smarta och effektiva åtgärder med hållbarhet i fokus.

Vi vill:

- Satsa på utåtriktade aktiviteter och kommunikation mot företag och investerare för att belysa möjligheterna med Härnösand, exempelvis vårt strategiska läge, kommunikationer, bostäder och hållbar energiproduktion.
- Stärka kommunens företagslots och Företagarcentrum för att göra det enkelt att etablera och utveckla företag i kommunen.
- Värna ägandet av våra kommunala bolag, för att kunna satsa på klimatsmart teknik och värna arbetstillfällen.
- Ge goda förutsättningar för småföretagande för lokal matproduktion och cirkulära tjänster, t ex med marknadsplatser, produktionskök och reparationstjänster.
- Verka för att kommunens upphandling ger bättre chanser till lokala företag och företag som prioriterar miljömässig eller social hållbarhet.
- Stödja det lokala näringslivet med uttalat syfte att främja och möjliggöra affärsutveckling för fler cirkulära affärsidéer och lokala gröna jobb.
- Identifiera viktiga samarbetspartners inom näringsliv och civilsamhälle för att föra en dialog om nya affärsmodeller, avfallsförebyggande och ökad återvinning.
- Utveckla kommunala styrmedel för cirkulär resurshantering vid anskaffning, användning och avyttring. Åtgärderna behöver synliggöras i styrdokument, policies och mål.
- Arrangera anbudsskolor och stötta små producenter så att de kan gå ihop och lämna gemensamma anbud på kommunens upphandlingar.

9. Digitalisering och AI

Digitalisering och AI ska stärka välfärden, minska administrationen och öka tillgängligheten – inte ersätta det mänskliga mötet. Digital teknik kan ge tryggare omvårdnad, bättre service och fler möjligheter att bo och arbeta i Härnösand.

I kommunen ska digitala verktyg frigöra tid till kontakt till medborgarna och företagarna. Digitalisering och AI ska användas ansvarsfullt, för att stärka välfärden, arbetskraften, jämlikheten och den gröna omställningen.

Vi vill:

- Minska administrationen i kommunen genom digitala beslutsstöd och smartare system med exempelvis AI.
- Säkerställa att digitala kontaktvägar utvecklas utan att ersätta telefon eller fysiska besök.
- Införa digital hemma-monitorering för kroniskt sjuka för att öka tryggheten.
- Ställa krav på energieffektiv, cirkulär och förnybar digital infrastruktur.
- Säkerställa robusta, användarvänliga och driftsäkra IT-system med tydliga reservrutiner.